

Aan De Vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Per email

Datum 20 januari 2020

Kenmerk CM2001

Betreft **CM2001 Brief over de Informele JBZ-Raad van 23 en 24 januari 2020**

Commissie Meijers
Permanente Commissie
van Deskundigen in
Internationaal
Vreemdelingen-,
vluchtelingen- en
strafrecht

Postadres
Postbus 2894
1000 CW Amsterdam

Bezoekadres
Surinameplein 124
1058 GV Amsterdam

T 020 362 05 05

W www.commissie-meijers.nl

E post@Commissie-Meijers.nl

Geachte leden,

De Commissie Meijers heeft kennis genomen van de geannoteerde agenda van de Informele JBZ-Raad van 23 en 24 januari 2020. Ter voorbereiding op het Algemeen overleg, vindt u in deze brief een aantal commentaren en vragen met betrekking tot de te behandelen onderwerpen op de agenda van de Informele JBZ-Raad.

De Commissie Meijers ondersteunt met nadruk zowel de door de Minister voor Rechtsbescherming [uitgesproken](#) grote zorg over de situatie in Polen als de door de Minister van Justitie en Veiligheid uitgesproken ambitie om *rule of law* onderwerpen, naast alleen in de Raad Algemene Zaken (RAZ), ook in de JBZ-Raad te bespreken. Zij las met betrekking tot die laatste in steek met belangstelling het verslag van de werklunch van de JBZ Raad van 2 en 3 december 2019 waaruit blijkt dat voor dit initiatief steun is vanuit meerdere lidstaten, dat inmiddels specifieke discussieonderwerpen voor de JBZ-Raad worden overwogen, en dat ook het idee is geopperd om over specifieke aan de *rule of law* gerelateerde rechterlijke uitspraken te spreken in de JBZ Raad.

Daarnaast signaleert de Commissie Meijers als van bijzonder belang de op woensdag 16 januari jl. door het Europees Parlement met grote meerderheid een resolutie is aangenomen over de situatie in Hongarije en Polen, en in het bijzonder de daarin opgenomen passage waarin de Raad wordt opgeroepen krachtiger te acteren richting deze twee lidstaten. Tegelijkertijd heeft de Commissie Meijers signalen opgevangen dat het Kroatische voorzitterschap niet van plan is de komende zes maanden in de Raad van Ministers krachtig door te pakken op de discussie die met Hongarije en Polen wordt gevoerd in het kader van de Artikel 7 VEU discussie. De Commissie Meijers wijst er daarnaast op dat er alternatieve opties zijn om de verdragsverplichtingen om de rechtsstaat te verdedigen af te dwingen, bijvoorbeeld met het starten van een procedures als lidstaat tegen de in overtreding zijnde lidstaten (zie hierover haar recente notitie CM1909 Opinion of the Meijers Committee on interstate procedures and the rule of law).

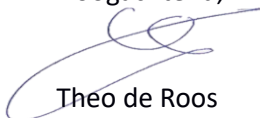
De Commissie Meijers signaleert, kortom, ambities met betrekking tot bescherming van *de rule of law* van het Nederlandse kabinet zowel binnen de RAZ als de JBZ Raad die zij van harte ondersteunt, een beschrijving van een breder draagvlak van dergelijke ambities bij een groot deel van de andere lidstaten, een Europees Parlement dat ook tot concrete actie oproept, maar tegelijkertijd een mogelijke bottleneck in de Raad en opties die tot op heden nog niet zijn gebruikt door voorvechters van de *rule of law* in de EU context.

In dit verband stelt de Commissie Meijers voor het kabinet de volgende vragen voor te leggen:

- Is het kabinet bereid, waar nodig, er bij het Kroatische voorzitterschap en daarop volgende voorzitterschappen op aan te dringen dat *rule of law* onderwerpen structureel zowel op de RAZ als op de JBZ Raad worden geagendeerd zolang de procedure tegen Polen en Hongarije nog lopen?
- Kan het kabinet aangeven of er al concrete plannen bestaan om de tijdens de werklunch tijdens de JBZ Raad van 2 en 3 december gesuggereerde onderwerpen voor discussie tijdens de JBZ Raad daadwerkelijk te agenderen? Zo nee, wat is het van plan te doen om aan deze discussie concrete follow-up te geven?
- Is het kabinet bereid, gezien de stoeve voortgang in de Raad, vanuit het oogpunt van de eigenstandige verdragsverplichtingen die op Nederland als EU lidstaat rusten om de EU basiswaarden actief te beschermen, tevens in bilateraal verband en in de vorm van 'coalitions of the willing' krachtiger door te pakken op de zorgen die het – terecht – heel herhaaldelijk heeft geuit tegen Polen en Hongarije? Zo nee, waarom niet?
- Kan het kabinet concreet aangeven, wanneer de situatie in de Raad zou blijven stagneren, op welk moment het over zou gaan om de eigenstandige verdragsverplichting om EU basiswaarden te verdedigen op alternatieve wijze vorm te geven, bijvoorbeeld door alleen of samen met andere lidstaten een rechtszaak bij het Hof van Justitie tegen de *rule of law* overtredende lidstaten aan te spannen om ze via rechterlijke weg te dwingen zich aan hun verdragsverplichtingen te houden?

De Commissie is altijd bereid tot nadere vragen en uitleg.

Hoogachtend,

Theo de Roos
Voorzitter